

Po pošti prejemam:

za  
celo leto naprej 26 K — h  
pol leta „ 13 „ — „  
četrt „ 6 „ 50 „  
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnstvu prejemam:

za  
celo leto naprej 20 K — h  
pol leta „ 10 „ — „  
četrt „ 5 „ — „  
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom  
20 h na mesec.

# SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inzerate  
sprejema upravnštvo v  
Katol. Tiskarni, Kopitar-  
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,  
nefrankovana pisma ne  
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-  
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven-  
redne in praznike, ob  
pol 6. uri popoldne.

Štev. 170.

V Ljubljani, v petek 27. julija 1900.

Letnik XXVIII.

## Brez večine?

Te dni je neki češki časnikar vrgel v javnost misel, naj bi se v državnem zboru obnovila prejšnja večina. Ni na tem, ali je to storil na svojo roko ali po naročilu; vspeh je isti. Zašumelo je takoj na vseh koncih in krajih, odmevalo je od leve in desne, in parlamentarne razmere so danes malo jasnejše. Vsa vplivnejša glasila bivše večine so sicer bolj sramožljivo in z raznimi pogoji, a vendar dovolj jasno razodela, da je prejšnja večina mogoča. Kat. ljudska stranka je izjavila po raznih svojih listih, da vstopi v prejšnjo zvezo, ako češki poslanci opuste obstrukcijo. Češka glasila soglašajo v tem, da češki poslanci opuste obstrukcijo, ako češki narod dobi zadoščenje za 17. oktober minolega leta in ako ostale desniške stranke odločno zastopajo skupni program, izražen v načrtu adrese.

Merodajni poljski poslanci so 16. t. m. v Lvovu jasno povedali, da je koalicija mej Nemci na levi in Poljaki »lata morgana«. In slovensko hrvaški poslanci tudi ne bodo iskali zaveznikov pri svojih najhujših nasprotnikih. Dejstvo je torej, da je treba odstraniti le taktične ovire, kajti taktične razlike in ne programatična nasprotja so razbile prejšnjo večino. Če se to zgodi, je potem večina čez noč gotova, kakor v aprilu leta 1897. Trebalo bi le konkretnejšega skupnega programa, ki bi mogel in moral vezati vse stranke.

Komaj pa je ta misel prišla v javnost, zlezal je strah levičarjem v pete. Z največjo nervoznostjo so začela levičarska glasila glodati to kost. Kakor strela je udarila ta ideja v levičarski tabor. Razni »odlični in vplivni« vodje iz levičarskih sotorov so kot murni zlezli na dan, da zabranijo »slovansko-klerikalno« večino. Pomoči prosijo proti tej pošasti pri ogerski vladi. Dr. pl. Körberju preté z odločno obstrukcijo, ako v kosce ne zdrobi železnega obroča avtonomistov. To so torej oni Katoni, ki imajo vedno na jeziku državne potrebe, a zasledujejo edino le svoje

strankarske namene. Ker so uvideli, da tudi s pomočjo vlade ne zvaré nove večine, sedaj iz sile delajo čednost. Vladi hočejo dokazati, da more državni zbor vršiti svojo nalogo tudi brez večine. Od slučaja do slučaja bodo stranke dovoljevale vladi, česar potrebuje za državo.

To je sedaj zdravilo za ohromeli avstrijski parlament, koje so skuhalo levičarski zdravniki v svojih — razpaljenih glavah. Tega pa modre glave ne pomislijo, da je tudi proti taki slučajni večini mogoča obstrukcija, ki je postala že nekaka stalna institucija.

S tem nemški centralisti iznova dokazujejo, da se niso ničesa naučili in da še vedno sanjajo o svoji hegemoniji. Nemci si sami zastavljajo pot in njihova samogoltna vladodržnost je kriva vseh zmešnjav v državi. Lahko bi bili prvi mej enakimi, ko bi spoštovali pravice ostalih narodov. Toda slepa strast jim je prešla v kri in meso, da z glavami butajo ob zid. Ker so sami preslabi za večino, zato priporočajo vladi, naj poskusi svojo srečo brez vsake večine. To je budalost, ki izvira edino le iz strahu pred mogočo staro večino brez nemških liberalcev. Kje na svetu je parlament brez večine in katera vlada more životari od slučajne milosti muhastih strank? Vlada ima še časa, da si dobro premisli, v katerem taboru je Avstrija. Brez večine pa ne potegne voza z mesta.

## Dolg čas na Hrvatskem.

Pred nedavnim je pisal neki mažarski list, da se ban hrvatski že dalj časa dolgočas v Zagrebu. Kdor ne bi vedel, da je hrvatski ban vrlo marljiv državnik, bi mogel verjeti takemu poročilu, toda list, ki je to sporočil, je velik protivnik banov, pa se mu je hotel s to izjavo bržkone le narogati. Vendar pa ima v tej zlobi nekaj resnice, da se namreč na Hrvatskem v gospodarstveno-kulturnem pogledu ne more brez Ogorske nič izvesti, ker je Hrvatska v finančnem

pogledu popolnoma odvisna od Ogorske. Zidanje železnic, osuševanje močvirja, regulacija rek, snovanje velikih tovarn itd., vse to je odvisno od ogorske vlade.

Hrvatski sabor ne more o takih podjetjih sklepati nobenih zakonov, niti najemati posojila. V tem pogledu je Hrvatske odmerjen vsako leto njen dohodek od Ogorske, takozvana tangenta, ki iznaša pa komaj toliko, v novejšem času že ne več, da bi se mogli pokrivati avtonomni stroški. Kako pa tak odnošaj deluje na gmotni razvitek čisto gospodarske zemlje, kakor je Hrvatska, vidi se žalibože v današnjem žalostnem gmotnem stanju hrvatskega naroda. Ogorska ne da za Hrvatsko nič več, kolikor iznaša tangenta, a večidel dohodkov pobere zase. Od ogromnih posojil, ki jih je izvela Ogorska v ime celokupne države, tedaj tudi Hrvatske, ni dobila poslednja nič, a obresti se vendar zaračunavajo tudi v njeno ime. Kar se investira na Hrvatskem, se to zgodi le v onem obsegu, kolikor je to koristno tudi za Ogorsko.

To domoljubni Hrvati že dobro vedo ter se bore radi tega za samostalne finance, brez teh tudi ne more biti pravega gmotnega napredka od zajedniške drž. oblasti tako zanemarjane zemlje. Toda današnja sabska večina in privrženci današnjega sistema še zdaj niso prepričani o tej resnici ter se oklepajo tudi v tem pogledu poznate nagodbe, ki donaša koristi le Mažarom in ne Hrvatom.

Potemtakem je ves kulturni razvitek hrvatskega naroda enostranski in zakonodavstvo za gmotna vprašanja popolnoma sterilno. In ravno dandanes se bore vsi narodi za napredek na gmotnem polju. Kakšnih podjetij se ne lotevajo slobodni narodi, samo da se vzdrže na površini, saj dobro vedo, kakšno moč imajo le bogati narodi, a da morajo siromašni drugim služiti. In koliko dela bi bilo v tem pogledu tudi na Hrvatskem!

Že samo urejevanje rek bi dalo posla za več let, in koliko tudi izsuševanje mo-

čvirjev, kopanje prekopov, zidanje cest in železnic. Koliko siromašnega naroda bi se pri tem preživelo in koliko krasne in plodne zemlje bi se dobilo za obdelovanje! Potem ne bi vsako leto spomladi in jeseni dohajala grozna poročila o povodnjih okoli Drave, Save, Kolpe, Une in drugih rek. Potem ne bi narod ginil in izumiral v močvirnih krajih, kakor se to dandanes godi. A ko bi se sezidale železnice v kraji, kjer ima dosta premoga in železne rude, bi si našel hrvatski narod doma dostatnega zaslužka, pa se ne bi moral seliti iz domovine v daljne kraje, kakor se to dandanes godi.

Isto tako bi oživele zdaj popolnoma prazne in mrtve hrvatske luke ter se povrnil v njih nekdanji živahni promet, ki je zdaj prenehal na račun Reke vsled samogoltno politike ogorske. Hrvatje bi postali zopet fakični gospodarji na hrvatskem Primorju, kjer se zdaj širi le oholi Mažar in laški irredentist. Brez samostalnih financ se pa kaj takega ne da izvesti in hrvatski narod bo moral še dalje hirati, če se ne osvestijo vsi njegovi sinovi ter zahtevajo tudi v finančnem pogledu popolne samostalnosti in neodvisnosti.

Potem se pa tudi ne bodo mogli Mažari rogati, da vlada v vladinih krogih v Zagrebu dolg čas, kajti dela bode toliko, da ga ne bode mogoče zmagovati. Nadomestiti bo treba marsikatero izgubo, da doidejo Hrvati v gmotnem pogledu svoje sosede, ki so se mogli srečno razvijati, dokler je njih zadrževal dosednji nesrečni zistem, skovan na korist Mažarske, ali na škodo Hrvatske.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 27. julija.

**Obnovitev stare desnice** smatrajo češki listi v svojih poročilih z Dunaja za gotovo stvar, in sicer tudi brez viteza Jaworskega, ki menda vendar-le odloži državnozborni mandat in načelstvo poljskega kluba, ker bo pozvan v gospodsko zbornico. Sostava desnice se bo izvršila pod drugač-

## LISTEK.

### Celjsko pismo.

Zopet je vroče! V tem smo tudi v Celju vsi jedini. Vse kar se giblje in gre, trpi pod mokro-vročim vzduhom. Gorje debelim, kateri bi radi dali 400 K za mestne reveže, da bi ne bilo tako vroče, — seveda bi moral dati tudi g. Majdič prej 200 K. Vročina od znotraj in od zunaj.

Od zunaj beli Celjanom glave solnce, od znotraj pa Slovenci. Vsak občinski zastop, vsaka korporacija, vsak urad ima svoje počitnice, — le celjski mestni očetje si ne morejo tega športa dovoliti.

Ti preklicani Slovenci jim delajo zgago! Da bi jim ne bilo treba biti 15. avgusta v Celju, so na kratko »Sokol-Fest« prepovedali. — Sicer pa če tudi Slovenci s svojo pritožbo prodró, bodo jim letos že pokazali svojo moč, — kajti nehote bo moral dobiti vsakdo bodisi Slovenec, Čeh ali pa Hrvat — respekt pred — uniformovanim Tomažem. Tomaž Fürstbauer, ta je tukaj v Celju toliko kakor tam v Ljubljani vsi magistratni in policijski svetniki z Zankom vred. Po sklepu mestnih očetov dobi g. Tomaž uniformo, katere podrobnosti mi še niso znane — lahko si pa mislimo, da bo jako podobna oni kacega pruskega žandarja.

Da uniforma — to je že nekaj! Premotila je celo županovega zunanega ministra ter dva druga visoka mestna dostojanstvenika, da so zaprosili za uniforme, katere so voljni si sami nabaviti. Iz zanesljivega vira sem zvedel, da ima število plavice odločiti šaržo, kakor na pr. pri vojaki zvezde. Tako pridemo počasi v znamenje uniforme: uniformovani so doslej mestni policaji, cestni pometači, fakini in kočijaži raznih trdk, prižigalci svetilk, — in sedaj — se »Thomas der Gerechte« s pripadki!

15. avgust, ta že sedaj odganja tujce. Letos jih je izdatno manj, ker so gotovo vsi že siti surovostij, kakoršne prodaja celjski mob. Tu in tam se še vidi katerega, ki je prišel na dobro srečo pogledat, če se da še v takem brlogu živeti. A vsakdo slabo naleti. Da ne bi prišli čisto iz vaje, pripravljajo se naši Švabci že sedaj in delajo nekak »Vorgeschmack« za tedanji dirindaj. Človek v mestu ne more spati, da ga ne bi po noči dvakrat ali trikrat prebudil divji »Heil« ali pa melodijozna »Die Wacht am Rhein«, katero razumejo pevci navdušeno-pijano predavati. Da tega noben policist ne sliši, je umevno.

No, to se pravi, do 15. avgusta se lahko marsikaj prevrže, posebno še županova prepoved z dodatkom okr. glavarja vred. Gosp. prof., ki slovenskim članom okr. šolskega

sveta pošilja nemška vabila, seveda ni posebno vnet Slovenec in čuditi se ne sme, če mu bodo za take dodatke začeli Slovenci, v kolikor ima z njimi opraviti, hrbet kazati.

Do 15. avgusta pa se lahko tudi števalo »tujcev«, posebno n a j e t i h lahko pomnoži in ti bodo za dobro pijačo morali se zgrazati nad nečuvnim izzivanjem Slovanov. Tudi dobe iz posebnega fonda jednolične gorjače, da se ne bo koga po gorjači spoznalo. Te gorjače, naročene iz tevtonskih gozdov, so namenjene, da bodo po dnevu po zraku vihtele, po noči pa po Momenovem receptu udrihale po slovanskih glavah. Če pa dosežejo tudi svoj namen, je vprašanje časa, in jaz bom čakal s poročilom do rešitve.

Savinjski puščavnik.

### Na Záplaz!

(Jos. Lavtižar.)

II.

Že se je naredila noč, ko ropotajo kollesa skozi dolg, skalnat presek med Žalno in Višnjo Goro. Večina potovalcev je odšla na domovanje, le nekaj otrok iz Šentvida nam še dela zabavo z igračami, katere so jim nakupili botri pri birmi v Ljubljani. Sprevodniki izklicujejo postaje s ponemčnimi imeni: Sittich, St. Veit, Radockendorf!

O ironija! Na Dolenjskem, kjer nobenega Nemca ni, kjer prebiva narod, kateremu je nemščina neznana reč, še tu se vsiljuje ljudstvu potujčena krajevna imena. Tako prodira germanizacija s počasnim toda gotovim korakom, in skoro bi človek izgubil nado, da pridemo Slovenci kedaj do narodne samostojnosti. Ko polože slednjič železni tir tudi skozi Karavanke, tedaj se zlije z njim še le prava povodenj na naše ozemlje.

Kakor za nameček ali v potrdilo temu premišljevanju zadoni zunaj krepek glas: Sanct Lorenz! Tu stojim sedaj poleg male čuvajnice ter ugibam, kje se dobi prenočišče. Mahnem jo kar po progi — saj druge poti menda ni — in kmalu sem v Šentlovrencu pred cerkvijo. Najraje bi potrkal na župnijska vrata, pa skoro ne upam, ker je že 1/2 11. zvečer. Ta preteti vlak, da ima tako zamudo, kakor bi ne bilo nobenega voznega reda! Povsod tema, nikjer luči, vse tiho. V bližnji gostilni pri M. se ne oglasi živa duša, ko prosim, naj me vzamejo pod streho. Prav tako tudi drugod; nikjer odgovora, čudni ljudje! Od daleč se sliši fantovsko petje, ki kljubuje vsaki glasbeni tehniki; naši Gorenjci, zlasti Dolinci, so drugi tiči v tem oziru. Slednjič poskusim srečo še na oni strani mostu, in tu dobim vsaj odgovor, a kakšen? »Ni prostora, pa ko bi tudi bil, moškemu ne odpremo nobenemu«. Tako,



nimi pogoji, kakor so bili veljavni dosedaj, vendar pa v bistvu ostane vse nespremenjeno. Vlada se po teh virih izredno trudi, da bi preprečila obnove dosedanje večine, ker meni, da bi bilo potem znova otežkočeno zblizanje Čehov z Nemci, in hoče potom spremenjene sostave večine zagotoviti mir v parlamentu, toda njen načrt se bržkone izjalovi, ker izjavljajo vsi voditelji dosedanje desnice, da mora biti obnovljena stara večina ali pa ne bo nobene.

**Sekcijski načelnik baron Stummer** je stopil te dni v stalni pokoj ter s tem naredil prostor nasledniku baronu Schwarzenau, ki je že imenovan sekcijskim načelnikom v notranjem ministerstvu. Baron Stummer se je poročil 1834 v Bistrici na Češkem ter skupno služboval 43 let. V letu 1878 so ga poslali češki veleposestniki v deželni zbor, kateri mandat pa je odložil po preteku jednega leta, ko je bil imenovan namestniškim svetnikom. V letu 1894 je prišel Stummer kot dvorni svetnik v notranje ministerstvo, a kmalu nato ga je tedanji praški namestnik grof Franc Thun pozval k sebi kot svetovalca. Ko je l. 1898 grof Thun sestavil novo vlado, pozval je Stummerja kot sekcijskega načelnika v notranje ministerstvo. Tu je Stummer sestavil načrt jezikovnega zakona, katerega je grof Thun predložil klubovim načelnikom, ki pa ni nikdar zagledal belega dne. Po padcu grofa Claryja je prevzel baron Stummer vodstvo notranjega ministerstva kot član Wittekovega ministerstva in se je pozneje zopet umaknil na svoje prejšnje mesto, kjer je bil ad personam povišan v tretji razred. Čehom mož ni bil sovražen, vendar pa v javnosti nikdar ni pokazal kake odločne volje.

**Prvak moravskih Čehov doktor Tuček** †. V Brnu je dne 24. t. m. umrl v 55. letu svoje dobe deželni in bivši državni poslanec dr. Josip Tuček, katerega po pravici prištevajo moravski Čehi med svoje pravke. Od leta 1870 naprej se je pokojnik intenzivno udeleževal javnega in političnega življenja. Ustanovil je »Matico školsko« v Brnu. V drž. zboru sicer ni mnogo deloval, temveč pa v domačem taboru, kjer je skušal poravnati vsa nasprotstva. Njegova zaslug je, da so v dež. zboru moravskem združene vse češke stranke, ki morajo biti vroč boj z nasilnim nasprotnikom.

**Zaroka srbskega kralja Aleksandra.** Mnogo preglavic povzroča kralju Aleksandru njegov najnovejši korak. Njemu prijazni krogi v Srbiji so sicer zadovoljni z zaroko in tudi ruski car mu je brzojavno čestital k zaroki, kar je precejšnjega pomena, toda Milanovci, posebno pa Milanovi generali in drugi častniki se nikakor ne morejo sprijazniti z najnovejšim preobratom. Aleksander je predvčeranjim tudi v tem oziru storil odločilen korak. Ob 9. uri dopoldne je poklical vse častnike belgrajske posadke

ter jih najprej zaprisegel, potem pa takole nagovoril: Znan vam je moja proklamacija kakor tudi moj namen, izrabiti ustavno mi zajamčeno pravo. Sedaj pa čujem z raznih strani, da žele vojaški krogi, naj bi preklical proklamacijo. Dalje čujem, da kroži pogosto vprašanje, kako stališče zavzema proti moji zaroki moj oče. Konečno čujem, da se širijo razne govorice o mojem zdravju. (!) Na vse to moram odgovoriti: Znano vam je, gospodje, da sem bil vedno vnet za blagor dežele in armade, in imam torej pravico zahtevati, da se odobrava vsak moj korak, istotako tudi moja poroka. Kot pameten človek vem, kaj sem dolžan in kaj smem storiti. Kar se tiče mojega očeta, izjavljam, da sem jaz načelnik kraljeve hiše in dinastije in je popolno stranska stvar, kako sodi o mojem koraku moj oče. Njemu se ni treba mešati v to zadevo. To prosim da vzamete na znanje. Kar se tiče mojega zdravja, naj nikogar ne skrbi, in potem naj se vsakdo ravna. — Po teh besedah je kralj ostavil dvorano, generali pa so šli za njim z dolgimi nosovi. Vsekako so pa razmere v Srbiji izredno čudne, da mora kralj takim načinom varovati svojo avtoriteto. Kaj store dosedaj vsemogočni srbski generali in kako bo nastopal degradovani Milan, o tem nas pouči bližnja bodočnost.

**Papež in akcija v Kint.** Povodom zadnjega papeževega pisma kardinalu Respighiju, v katerem mu naroča, naj se v rimskih cerkvah opravijo molitvene ure za srečno rešitev akutne krize na Kitajskem, piše rimski list »Osservatore Romano« med drugim tole: Papež Leon XIII. kot pravi knez miru iskreno želi, da bi bilo čim preje končano krvavo klanje na skrajnem vzhodu. Neštevilnokrat je že povzdignil svoj glas, opominjajoč vlade in narode, naj varujejo in ščitijo ter pospešujejo med barbarskimi narodi razvoj prave kulture, krščanske civilizacije, in torej tudi sedaj ne more mirovati, da ne bi opominjal Evrope in sploh vsega krščanskega sveta na veliko moralno dolžnost. Sicer se rimsko papeštvo dejanski ne more udeleževati mirovne akcije, čemur je vzrok nekdo, ki ima sicer vedno na jeziku besede miru, v srcu pa goji najzlobnejše namene in strasti, toda opravičen je klicati vsemu svetu: Mir z vami! Sicer se je sovražstvu framasonstva posrečilo, izključiti namestnika Kristusovega iz mirovne komisije, toda prišel bo, in sicer kmalu, dan maščevalne pravice. Dotlej pa knez miru ne bo nehal opominjati narode k molitvi, da najvišji civilizator, varuh in prvobornik stori konec nezdravim razmeram.

### Cerkveni letopis.

Misijonska hiša v Mühlandu pri Briksnu.

Dne 20. t. mes. je priobčil »Slovenec« kratek članek o tej misijonski hiši. Morda

ustrežemo prijateljem misijonov, če dodamo o isti stvari še nekatere podrobnosti, ki so zlasti potrebne onim, kateri žele vstopiti v imenovano hišo. Misijonska hiša v Mühlandu pri Briksnu je zavod kongregacije presvete Srca Jezusovega; ta kongregacija je redovna družba, t. j. ima samostanska pravila, kakor sploh redovniki. Sedaj ima še popolnoma ista pravila, kakor jezuitje. Ni pa gotovo, ali bodo ostala pravila neizpremenjena. Ko je leta 1885 msgr. Sogaro ustanovil to kongregacijo, je določil za njo kar jezuitska pravila ter jih je poslal v Rim propagandi v potrjenje. Propaganda jih je odobrila leta 1889, pa le začasno in za poskušnjo, »ad experimentum«, kakor slove dotični dekret.

Drugače tudi ni moglo biti, zakaj ta kongregacija je odločena za misijone v Sudanu; Sudan pa je bil od leta 1882 do 1898 zaprt in misijonsko delo v teh pokrajinah se je še le letos zopet pričelo; zato se bo še le v bližnji prihodnosti pokazalo, ali bo mogla kongregacija vsepo delovati s pravili, ki jih ima zdaj, ali pa bo treba izprememb. Ako ostanejo pravila taka, kakoršna so zdaj, je treba za vstop v to družbo istega poklica, kakor za vstop v jezuitski red. Zakaj, če bo mogoče, bo kongregacija skrbela, da bodo njeni udje tudi v Sudanu bivali v samostanskih skupinah, kakor nekdaj jezuitje v Paraguay-u, ne pa posamič.

Ako želi kdo vstopiti v zavod v Mühlandu, stori najbolje, če zahteva, da se mu pošljejo: 1. splošna pravila kongregacije, in 2. novicijska pravila. (Oboje se v marsičem razlikuje.) Vendar naj pa nikogar ne odvrne to, da pravila še niso potrjena za zmiraj. Kajti če se bo prav kdaj v pravilih kaj izpremenilo, izpremembe najbrže ne bodo bistvene. Propaganda, ki je prva in zadnja instanca, stoječa nad misijonskimi družbami, bo pravila tudi potrdila, kar bo najpreje mogoče.

Mnogo jih je, ki imajo poklic za misijonski stan, pa ne postanejo misijonarji samo zaradi predsodkov. Mislijo, da mora vsak postati duhovnik že prej, kakor vstopi, ali da mora znati kdove koliko jezikov itd. Vse to je dobro, pa ni potrebno. Res potrebno je le, poprej natanko se poučiti o notranjih in zunanjih razmerah misijonske družbe, v katero misli dotičnik vstopiti. Notranje razmere se spoznajo, ako se od družbe zahteva natančen seznam pravil, in notranje razmere morajo biti prosilec znane, sicer si lahko naloži poklic, za katerega ni sposoben. Zunanje razmere, t. j. politični položaj dotičnega misijona, se pa najlože izvedo od uredništva lista »Katholische Missionen« (Freiburg in Breisgau). Kdor ne poižve poprej tudi o zunanjih okoliščinah, vstopi v kako misijonsko družbo, ki vsled nesrečnih političnih razmer nima nikake prihodnosti. — Zelo je želeli, da bi se sčasoma med slovensko mladino vnelo kaj več zanimanja za misijone. J. G.

### Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. julija.

**Petindvajsetletnico mašništva** je praznoval dne 25. t. m. mil. gospod knez-škof lavantinski dr. Mihael Napotnik. Bog ohrani presvetlega vladiko lavantinski škofiji še mnogo let!

**Osebnosti.** V Kranju je včeraj umrl posestnik gospod Valentin Prevec, star 73 let. Bil je svoj čas župan v Kamniku in deželni poslanec. — Č. g. A. Jerovšek s Štajerskega je bil te dni v Rimu promoviran doktorjem cerkvenega prava, v Gradcu pa gospod Fr. Šumer, avskultant pri deželnem sodišču v Ljubljani, doktorjem prava.

**Cesar v Gorici.** Pripravljeni odbor za vsprejem cesarja v Gorici je sklenil, da bode vsprejem cesarjev vsekakor še-le na goriškem kolodvoru in ne na deželni meji, ker je ondi baje preveč Slovencev. Cesar se bode peljal ob kolodvoru po Franc Jožefovi, po Vrtni ulici skozi Šolsko ulico na Travniki do glavarstva. V izvrševalni odbor je izmed Slovencev izvoljen samo dr. A. Gregorič. Tako se prezira dvetretjinska slovenska večina!

**Liberalni rekruti.** Grozno boli »Narod«, da smo mu malo posvetili v brlog in označili ono »inteligenco«, s katero se baha.

Prinesel je že več člankov, v katerih se jasno sveti njegova »inteligenca«. Nekaj vzgledov: Sv. Alfonza je obrekoval, laži so se mu dokazale, on pa ne prekliče nič, ampak odgovarja kar, da je naš odgovor »klobasarija!« Sedaj pa navaja kot dokaz za neumnost duhovnikov barona Hertlinga, a žalibog ne pove, kje se dobe te besede. Sedaj mu sv. Alfonz več ne zadostuje, »Narodovi« teologi so se spravili tudi že nad sv. Tomaža Akvinskoga, z nežnim umevanjem seveda. »Narod« piše, da v semenišče redkokdaj pride kak talent. Če je to res, naj doženejo profesorji, ki pač poznajo talente. Mi smo doslej v semenišču našli po navadi bolj nadarjene mladeniče, nego so mnogi liberalni rekruti. Primerjajte »Daničarje« s svojimi rekruti! Duhovnike pošilja »Narod« (to je pisal gotovo duhoviti dolenski socijolog) v gradove, da se tam pri veleposestnikih nauče omike! »Beraški ponos, boljše farška nadutost meče najgrše pljunke na meščanstvo«, »Gesindel«, »svojat«, »hudič«, »blagoslovljena zverina«, »ubogo človeče«, »neumnost«, »čvrtje v peklju«, »psovanje«, »srednjeveški duhovniški norec«, »lanatiki«, »največji duševni reveži«, »kruhorborci«, »farovška stranka«, »kranjski farovski nadutnež« — in »tepen cucek« — glejte, s takimi izrazi dokazuje »Narod«, da je v njegovi stranki inteligenca! »Nič izjeme, vse je kanalijska« upije »Narod«. »Škoda, velika škoda, da Celjani niso slovanski rodoljubi!« tako je pokadil Štajercem. — Mi smo tu samo nekaj izrazov pribili, ki popolnoma označujejo izobrazbo — liberalnih rekrutov.

**Katoliški shod.** Vrli »Prim. List« piše: »Vprašamo čitatelja, ki ima katoliško prepričanje in ki veruje, da je Jezus Kristus pravi Bog: kaj je naša naloga nasproti nekatoliški javnosti? Naša dolžnost je, glasno povdarjati, da smo katoličani, da hočemo imeti katoliško državo, katoliške sole, katoliška društva itd. Ali naj se morebiti kot plašljivci zbijemo liberalizma? Ali naj se kot hinavci skrijemo? Ali naj kot izdajice zatajimo svoje katoliško ime? Bog ne daj! Zato pa pozdravljamo iskreno, brez vsake zle misli, zgolj iz prepričanja zborovanje Slovencev pod katoliškim imenom. Kar smo, to smo! Svobodno drugim, svobodno tudi nam!«

**Javen shod** priredi »Kat. slov. izobraževalno društvo« v Cirknici v nedeljo 29. t. m. ob 3. uri popoldne. Kot govorniki so povabljeni državni poslanec dr. Ig. Žitnik ter deželna poslanca gg. Modic in Zelen. Ta shod bode tudi priprava za II. slov. kat. shod v Ljubljani.

**Slavnostna otvoritev češke koč na Ravneh** vršila se je včeraj. Udeleženci zbirali so se že dne 25. v sredo na Jezerskem, kjer jih je ljubeznjivo sprejemal g. dr. Mareš, odbornik češke podružnice »Slov. planinskega društva«. Izletniki so komaj čakali slavnostnega trenutka, zato je šlo nekaj izletnikov že v sredo h koči na Ravne, ostali pa drugi dan zgodaj. Udeležile so se slavnosti vse podružnice »Slov. plan. društva«, zastopnik zlate Prage g. dr. Jeřábek, zastopnika Ljubljane župan Hribar in obč. svetnik Žužek, koroško duhovščino zastopal je č. g. Meško. Po 10. uri zjutraj vršila se je otvoritev z navdušenim nagovorom vseučiliškega profesorja iz Prage vnetega prijatelja slovenskih planin, dr. Choudonskega. Ta vrli mož, ki je prv začel delati za združenje češkega in slovenskega planinstva, pozdravil je vse navzoče goste, posebno duhovščino, zastopnike mest in podružnic, župana in koroškega slov. dež. poslanca Murija z Jezerskega. Z jedernatimi besedami je govornik slikal pomen turistične. Koncem svojega govora prosil je č. g. župnika Aljaža, naj blagoslovi koč. Po blagoslovu zahvalil se je dr. Mareš vsem, ki so sodelovali pri stavbi. Posebno pohvalno je omenil g. nadučitelja Kocbeka, g. prof. dr. Frischaufa, čeških dam, osrednjega odbora, g. župana Murija in g. Maheka. Vrstili so se nato govorniki na češko-slovensko pobratimstvo. Občinstvo je sosebno razvnel govor zastopnika kraljevske Prage in načelnika osrednjega odbora »Slov. plan. društva« g. prof. Orožna. V imenu slovenske koroške duhovščine je krasne besede govoril g. Meško, g. dr. V. Foerster se je v češkem jeziku zahvalil

sedaj me imajo za navadnega ponočnjaka. Ostalo je še zadnje upanje, katero me ni goljufalo. Prijazno me sprejmejo v župnišču, dasi je šla ura že proti polnoči.

Drugo jutro je bilo treba zgodaj vstati. Ko si ogledam šentlovrensko cerkev, visoko, ozko stavbo z originalnim osmerovoglatim zvonikom, zdrčiva z g. župnikom na vozičku skozi temeniško dolino. Proti severozapadu ugledaš na zmerni višini podružnico sv. Križa (Dolga Njiva), v ozadju pa se svetli z visokega hriba župna cerkev Primskovo. Ob zelenih travnikih se vije brez vsakega šuma kalna Temenica. Z rujavo vodo go oskrbujejo mali pritoki, ki izpirajo rudečkasto prst, katere ta spominja na »terra rossa« v Istri. Nekdaj je bivalo v njej veliko rakov, menda pravih eksemplarov, a dandanes ni enega več. Cesta krene kmalu na levo ter vodi po klancu navzgor proti Mali Loki. Tu stoji graščina, velika močna zgradba, poleg nje je zapuščena kapela. Grajski hlapci so žagali drva na dvorišču, nekateri pa skladali nakošeno mrvo v kozolce. V soparnem jutru se prav dobro prilega senca skozi zaraščen gozd. Vsa pot od Male Loke do Čateža je namreč naraven park, ki ga delajo hrasti in gabri s pomešanim smrečjem; tu imaš izprehod, da si ne moreš želeči boljšega. Ob koncu goščave čepi na levi strani nekaj hiš, pod njimi se raztezajo v strmem bregu vi-

nogradi, eden je tudi šentlovrenskega gosp. župnika, in takoj potem zazre oko na višini tristolpni Záplaz. Ime je dobil od sivih drč, ki se vidijo kakor peščeno-skalnate plasti, sicer pa je gora večinoma zaraščena in semtrtje lepo obdelana.

Vbrano zvonjenje se razlega iz čateškega zvonika, ker prihajajo ravnokar procesije. Pojoč in moleč s svojimi duhovniki stopa v dolgih vrstah mnogo ljudstva proti vrhu. Tu so zbrani župljani od sv. Križa, Dol, Polšnika in Šentjurja, da se priporočijo zaplaški Materi božji; med njimi je videti veliko mladine Marijine družbe. Lep prizor! Kjer se začenja ob koncu čateške vasi prava pot na Záplaz, stoji na vsaki strani piramida in poleg nje na eni strani kip Marije-kraljice, na drugi kip sv. Josipa. Dohod je zložen in cesta dobro izpeljana; celo vziti se smejo po njej, toda kakor nam pove napis, samo romarji.

Sedaj smo na hribu, ki se vzdiguje 609 metrov nad morjem. To je pač malenkost v primeri z našimi gorskimi kraji (Dovje 653 m, Kranjska Gora 804 m, Ráteče 865 m), a tukaj, kjer je svet veliko nižji, se relativno vže lahko vpoštevata taka višina. Iz vzhodnega stolpa se glasita dva drobna zvončka, vabéč božjepotnike v cerkev. Stopimo vá-njo.



teški podružnici na dragocenem daru slovenskemu planinstvu, g. župan Hribar je govoril imenom Ljubljane, g. Roblek pa e vzbujal unemo za turistiko. Vsi govoriki so povdarjali pomen češke kože v tužnem Korotanu. Navdušeno so udeleženci zaveli »Lepa naša domovina« in »Kje dom je noj«. Češka podružnica pogostila je izletnike z izbornim plzenskim pivom. Mile narodne pesmi donele so iz grl neutrudnih planincev, ki niso mogli prehvaliti krasne, ponosne stavbe češke podružnice. Došlo je 20 brzojavnih pozdravov, večinoma iz slovenske Koroske in s Češkega. Včerajšnji lan je bil velepomnenljiv za češko-slovensko prijateljstvo. Češko prijateljstvo je ubogemu slovenskemu narodu dalo zopet dejanski znak svoje ljubezni. Bog krepki češko-slovensko zavezništvo! Pripomniti moramo še, da se e slovesne otvoritve udeležilo 200 oseb.

**Velikonemška agitacija v Ljubljani.** Pri letnem običnem zboru »nemškega društva za Kranjsko« je c. kr. profesor in ljubljanski realki, dr. Binder v svojem govoru pri sklepu razlagal navzgojim, da zborujejo pod utisom spomina na veliko dobo: saj je 30 let, odkar se je odpravo konkordata kronala naša ustava, seveda — pristavil je — ne da bi bila še popolnoma zavarovana proti napadom sovražnikov (katoliškega ljudstva!) Trileset let je tudi ravno današnji dan, odkar e izročitvijo francoske vojne napovedi se začela nova svetovno-zgodovinska doba, ki nima podobne vrstnice v zgodovini. (Velenemška ideja!) Nemce naj povzdigne in vzdrami ta spomin. — Torej boj proti cerkvi in velenemštvo je to, kar Tavčarjeve zavezniike navdušuje!

**Umrli** je včeraj v Zagrebu predsednik jugoslovanske akademije, Josip Torbar. Rodil se je 1. travna 1824 v Krašiču od kmetijskih starišev. Srednje in višje šole je dovršil v Karlovcu in Zagrebu ter bil leta 1849 posvečen v duhovnika. Leta 1851 je bil imenovan učiteljem na kr. gimnaziji v Zagrebu za matematiko in fiziko. Na šolskem polju je deloval 40 let. Leta 1867 za Bacha je bil odpuščen iz službe. Mej tem časom je urejeval »Gospodarski list«, kakor že preje dve leti »Katoliški list«. Leta 1872 je bil imenovan tajnikom jugoslovanske akademije, leta 1873 pa zopet ravnateljem zagrebske realke. Bil je več let tudi član hrvatskega sabora, kjer je kot gojenec ilirizma toplo zagovarjal koristi hrvatskega naroda. Bil je vsestransko naobražen ter spisal več učnih knjig in mnogo učenih razprav. N. v m. p.!

**Požar v gratweinski papirnici.** Včeraj smo med brzojavi sporočili o požaru v gratweinski papirnici. Ogenj je bruhnil včeraj ob 2. uri po noči skozi streho tovarne. Ker je bilo v tovarni mnogo lesovja nakopičenega, je ogenj strašno zadivjal. Goreče žaganje je letelo daleč na okoli. Pogorela je tovarna za celulozo, ostala poslopja so rešili s pomočjo sedmih gasilnih društev. Mnogo škode je na strojih. Vzrok požara je bila napaka pri električni razsvetljavi. Škode je 320.000 kron. Delo so morali seve ustaviti in je na stotine delavcev brez kruha.

**Ravnateljstvo državnih železnic** v Beljaku namerava prodati stare kovine, železo, jeklo, baker, pakfong, cink in raznotero drugo staro blago, kakor usnje, odpadke volnenega in bombaževga blaga, plahte i. t. d. Natančneje zaznamek blaga, ponudbeni vzorci se dobe pri imenovanem ravnateljstvu, katero jih tudi vpošlje proti povrnitvi poštne. Ponudbe je vposlati najkasneje do 30. julija 1900.

**Na adresi ljubljanskega magistrata** pravi »Edinost« o rogoviljenju Karnijolčkov po ljubljanskih ulicah: »To bi bilo pač nujno treba, da bi magistrat sam energično posegel vmes ter zabranil, da germanski petelinčki ne bodo izzivali domačega občinstva«.

**Strela.** Dne 17. julija t. l. po noči je strela udarila na kamniških planinah v završko kočo in ubila enega vola in eno kravo. Izmed treh pastirjev, ki so bili v koči, je le enega nekoliko omamila, ki pa se je kmalu zavedel.

**Dvanajst gluhonemih deklic** je zadnjo nedeljo v Šmihelu pri Novem mestu prvokrat pristopilo k sv. obhajilu. Do solz

so bili poslušavci ganjeni, ko je veleč. g. župnik v svojem govoru naglašal, kako skrbno in pobožno so se te deklice pripravljale za najlepši dan. Vse je utihnilo v cerkvi, ko so deklice glasno molile in odgovarjale na vprašanja pri krstni obljudi. Bog plačaj vsem za obilni trud!

**Nagla smrt** je zadela na Gojzdu Franceta Spruk, po domače Samca, ko je šel dne 20. julija zjutraj k sv. maši. Žena je šla že naprej. Od mase grede ga najdejo ljudje in žena na njegovi zemlji pod nekim orehom mrtvega ležati. — Bog mu bodi milostljiv.

**Marnov spomenik.** Že dolgo se zbira potrebiti denar, da postavimo ranjkemu gospodu Marnu, profesorju in predsedniku »Slovenske Matic«, vreden spomenik. Ali doslej še nismo — nabrali potrebne svote. Saj njegovi sošolci, prijatelji in učenci naj bi se nekoliko potrudili, da se njihovemu prijatelju in dobrotniku postavi spomenik, ki naj bi pričal o pokojnega delovanju in dobrotljivosti. Vsak nekaj, pa se bo naredilo delo, kakor ga tak mož zasluži. Seveda za kaj krasnega in umetniškega se ne bo dalo nabrati, ali vsaj toliko skušajmo doseči, da bo malo več, ko sama spominska plošča. Če se bo kateri omeščal, naj pošlje svoj prispevek pod naslovom: Mihael Saje, župnik v Štangi pri Litiji.

**Štangarske češnje.** Piše se nam: Bog je letos kaj bogato obdaril Štangarje s češnjami. Toliko jih je bilo, da so se kar veje šibile, zato jih ni bilo mogoče obrati. Posestniki, ki imajo veliko drevja, so jih le na pol obirali, ker so imeli preveč drugega dela. Veliko vozov češenj so lhanci izpeljali, še več pa domačini na Laze in Kresnice, kjer so čakali odjemalci. Veliko so jih izpeljali tudi v Ljubljano, kjer pa je bila večkrat slaba kupčija. Mnogi posestniki so dobili do 100 gl. za češnje, pa bodo še češnjevec kuhali. Štangarske češnje so res imenitne in okusne, dokler so še doma. A na daljni vožnji in na trgih zgube mnogo lepe unanosti. Zda so najboljše gori na Jančah in Prežganju, ker oba kraja višje ležita.

**Ljubljanske novice.** Kornij poveljnik pl. Succovaty pride danes v Ljubljano. — Pri čiščenju oken pri kavarju Schmidtu na Resljevi cesti padla je dekla Leopoldina Goršak raz okna dva metra globoko na dvorišče. Poškodovala se je lahko. — Ušel je prisiljenec Ignacij Aughäser od dela v Levstikovih ulicah. Paznik ga je skoro ujel. — Nesreča na kolodvoru. Kurjač Fr. Šiferer hotel je odpeti železniški stroj, ko se je še premikal. Pri tem je pal raz stroj in se težko poškodoval. — Merjenje po Bertilonovem sistemu se sedaj že vrši na magistratu. Detektiv Toplihar meri zločincem glave, roke, prste in noge ter opazuje, ako imajo zločinci kaka posebna znamenja na telesu.

**Strokovno društvo kršč.-socialnih popirnih delavcev v Vevčah.** Pravila novo osnovanega društva je deželna vlada že potrdila in se društvo v kratkem ustanovi.

**Ptujski »Štajerec«** ima za drugo številko tudi že drugega urednika. Ta je gostilničar Srej od Sv. Urbana blizu Ptuj. Pravijo, da mu pri uredništvu pomaga tudi njegova žena. Za tretjo številko morda dobe tretjega urednika, da pridejo na vrsto razni »prijatelji ljudstva«.

**Duhovniške vesti iz lavantinske škofije.** Župnijo Sv. Križa na Murskem polju je dobil beneficij ptujski, č. g. Josip Weixl. Provizorjema sta imenovana v Št. Lovrencu v Slov. goricah č. gospod Anton Raušl, kaplan istotam, v Podčetrtku č. g. Jožef Trafenik, kaplan na Slatini. Prestavljeni so č. gg.: Ivan Ivanc iz Vuzevnice v Slivnico pri Celju, Fr. Gartner iz Loke v Hoče, Anton Postružnik iz Hoč na Slatino, Jožef Žekar iz Sv. Martina na Pohorju v Stari trg. Na novo so nastavljeni č. gg. semeniški duhovniki: Gašparič Jakob v Št. Martin na Pohorju, Vinko Lovrenčič v Loko pri Zidanem mostu, Ferdo Pšunder v Vojnik, Ivan Vogrin v Vuzerico.

**Nov Bismarckov hrast v Gradcu.** V sredo je v graškem obč. svetu občinski svetnik Peupelmann nasvetoval, naj se na mestu podžaganega Bismarckovega hrasta usadi nov hrast v mestnem parku ali na

Bismarckovem trgu. Kako silno žele Gradčani takega hrasta, kaže dodatni predlog, naj se pri novorojenem hrastu nastavi stalna — straža.

**Novo društvo v Gorici.** Društvo pekovskih pomočnikov so ustanovili v Gorici.

**Na kranjski gimnaziji** je bilo doslej v prvi razred vsprejetih 69 učencev.

**Prvo grozdje** so včeraj prinesli na tukajšnji trg.

**Ogenj.** Dne 22. t. m. je začelo goreti seno na skednju Neže Kline iz Klenika pri Vačah. Zgorela je hiša z gospodarskim poslopjem in vso opravo. Škode je do 6000 K. Zažgali so otroci.

**Dva sprevodnika padla z vlaka.** Predvčeršnjim je padel s poštne vlaka med postajama Gor. Ležeče in Divača neki sprevodnik. Sprevodnik Schönegger je hotel dati znamenje, naj vlak ustavi, a je pri tem sam zgubil ravnotežje in padel raz vlaka. Prvi sprevodnik ni poškodovan, Schönegger pa je poškodovan na glavi, kolenu in nogah.

**Ustrelil** je v Jičiniču natak Korinek 11letno hči tovarnarja Bartoša, ki je na sprehodu prišla v bližino prostora, na katerem se je Korinek vadiel streljati.

**Dva škofa — mučenca v Kini.** Telegraph je dosedaj naznanil, da sta bila v Kini v zadnjih nemirih umorjena dva škofa. Prvi je msr. Guillon, naslovni škof emavski in apostolski vikar Mandžurije. Umorili so ga rovarji v Mukdenu ter z njim še štiri misijonarje in dve usmiljeni sestra. Rodom Francoz iz nadškofije Chambéry je deloval v Kini od l. 1878. Star je bil 46 let. — Drugi je msr. Anton Fantosati, rodem na Italijanskem l. 1842, apostolski vikar v Hunanu. — Čast njunemu spominu!

## Društva.

(Litijška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) bo zborovala v nedeljo, t. j. dne 29. julija t. l., popoldne ob 5. uri v gostilni pri g. Oblaku v Litiji. K obilni udeležbi vabi načelnštvo.

(Pevsko-bralno društvo »Ilirija«) pri Pobegih poleg Kopra vabi na veselico s srečkanjem na dobitke, ki bo v nedeljo dne 29. julija ob 5. uri popoldne v prostorih »Konsumnega društva« s prijaznim sodelovanjem pevskega društva »Zrinjski« iz Dekani in »Svoboda« iz Sv. Antona. — Vstopnina h koncertu 20 nvč., k plesu po 40 nvč. za osebo. Srečke 10 nvč. — Čisti dohodek je namenjen za nakup društvene zastave. — V slučaju slabega vremena, se veselica preloži na nedeljo dne 12. avgusta t. l. Na obilno vdeležbo uljudno vabi odbor.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Dunaj,** 27. julija. Predno se dr. Körber poda zopet k cesarju v Išel, bodo tja poklicani nekateri odlični politiki.

**Dunaj,** 27. julija. Predsednik poslanske zbornice dr. Fuchs je govoril na volilnem shodu, da je sprava z avstrijskimi Slovani potrebna, ker proti 8-25 milijonov Nemcev stoji 15 milijonov Slovanov. V tej spravi je sreča Avstrije in mora biti tudi to stališče pravih kristijanov.

**Praga,** 27. julija. Snuje se češko-narodna premogarska družba.

**Belgrad,** 27. julija. Mnogo častnikov, ki so se o kraljevi zaroki nepovoljno izrekli, je dal Aleksander zapreti. Milana ne bo nazaj v Srbijo. Poleti bo ostal v okolici dunajski in ne bo vplival na položaj, ker ve, da bi bila potem dinastija uničena. Milan stoji z Belgradom v brzojavni zvezi.

**Belgrad,** 27. julija. Car Nikolaj je brzojavno čestital kralju Aleksandru k njegovi poroki.

**Belgrad,** 27. julija. Bivši srbski ministerski predsednik Nikolajević se je izjavil, da je zaroka kralja Aleksandra predzadnji akt v dinastiji Obrenovićev. Na deželi so kmetice radi te zaroke tako žalostne, da nosijo žalne obleke. Ta zaroka je največja nesreča za deželo.

**Belgrad,** 27. julija. Kralj Aleksander je načelnika generalnega štaba Markoviča, ki bi moral nadomestovati Milana, odstavil in polkovnika Jolaroviča, ki je zabavljaj nad zaroko, utaknil v luknjo. Včeraj se je s posre-

dovanjem metropolita Inocenta vršila slovesna uradna zaroka kralja Aleksandra z Drago Mašin. Metropolit je prišel v hišo Mašinove ter jo je opominjal, naj vzorno živi v zakonu. Ko sta Aleksander in Mašinova izjavila, da hočeta stopiti v zakon, dal jima je metropolit blagoslovljena prstana. Pri slovesnosti so bili navzoči vsi novi ministri in nekateri sorodniki neveste. Drugi viri trde, da se je včeraj vršila že poroka, ker bi sicer ruski car ne poslal čestitke.

**Dunaj,** 27. julija. Vsled amnestije na Srbskem so se vrnili srbski emigrantje, ki so živeli na Dunaju, v Beligradu. Mej njimi je tudi general Sava Gruič.

**Pariz,** 27. julija. Pred porotnim sodiščem se je moral včeraj zagovarjati v Algieru Maks Regis z 11 tovariši, ker so baje lani v septembru streljali na policijske agente. Sodišče je vse obtožence oprostilo.

**Washington,** 27. julija. V Kolumbiji je izbruhnila revolucija. Okolu Panama se je bil včeraj grozovit boj. Vladne čete so komaj kos velikim naporom. V sredo so ustaši dovolili premirje, da je bilo mogoče pokopati ubite in poskrbeti za ranjence.

**Bruselj,** 27. julija. Transvalska vlada je sijajno zmagala v pravdi proti angleškim kapitalistom-podjetnikom v zadevi delagoaške železnice. Obrekovalci so bili obsojeni na velike denarne kazni.

**London,** 27. julija. Roberts poroča: General Hunter je napadel 23. t. m. burske pozicije južno od Betlehema. Boj je trajal celi dan. Buri so se dobro držali in napad ni imel nikakega uspeha. Angleška pehota se je morala umakniti. Angleži so izgubili pet mož. Šele naslednji dan je mogel Hunter zasesti neko sotesko.

**London,** 27. julija. Lord Roberts poroča, da so Buri zajeli vlak, v katerem sta bila dva častnika in 200 mož. — Minuli torek sta generala Algerston in French hotela zajeti burski oddelek šest milj južno od Balmorela, a Buri so se umaknili, predno so jim mogli Angleži do živenga.

## Vojska na Kitajskem.

S kitajskega bojišča danes ni nobenega važnega poročila. Zdi se, kakor bi bilo sklenjeno premirje mej Kitajci in Evropejci. V resnici seveda ni tako. Bokserji so marljivo pri delu pod varstvom raznih podkraljev in guvernerjev, a javnost o njih činih nima še nikakih poročil.

Časopisje se danes peča ponajveč s taktiko predsednika Mac Kinleya, ki je Kitajcem obljubil posredovanje proti velesilam. Amerika naravnost zagovarja divje počenje bokserjev in s tem prekaša daleko Mladoturke, ki v posebnem komunikeju protestujejo proti simpatiji sultanove vlade s Kitajci.

Kajpada se Mac Kinley ne ozira na mnenje Evrope. On ima pred očmi samo bližnjo volitev in si misli: Dobro je vsako sredstvo v dosego namena.

**Berolin,** 27. julija. Dekret kitajske vlade na podkralja v Kantonu, s katerim se poziva na oboroženje, ima isti datum, kakor prošnja kitajskega cesarja na Loubeta za posredovanje. Kitajska zagotovila, da poslaniki še žive, so torej le hinavski, zviti manevri. Li-Hung-Čangovo vedenje vzbuja vedno večjo nezaupnost in so zastopniki vlad v Shanghai doslej izgnili se vsakemu občevanju z njim.

**Berolin,** 27. julija. Vedno večje začudenje vzbuja postopanje ameriških združenih držav, ki se hočejo pobotati s Kino na svojo pest in ki razdira složno postopanje velevlasti. Položaj v Kini je vled tega slabši. Ost je naperjena proti Rusiji in Nemčiji.

**Petrograd,** 27. julija. Finančno ministerstvo je prejelo poročila, glasom katerih so Kitajci porušili mandžursko železnico, zažgali postajo ter razbili vozove. Delavci so se pravočasno rešili.

**Pariz,** 27. julija. Tukajšnje kitajsko zastopstvo razglašja, da se je odkrila zarota, katere namen je bil, umoriti kitajskega poslanika v Parizu.



Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.